



Spolufinancováno
Evropskou unií



OPŽP 2021 – 2027

SPECIFICKÝ CÍL 1.6

ZDENĚK UNČOVSKÝ, JITKA LABURDOVÁ

Regionální pracoviště Východní Čechy

27. 3. 2025 – seminář, Pardubice



ENERGIE



ZDROJE



KLIMA



VODA



ODPADY



PŘÍRODA



SPECIFICKÝ CÍL 1.6

Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění

- BIODIVERZITA x OCHRANA OVZDUŠÍ x SANACE**



SPECIFICKÝ CÍL 1.6

- BIODIVERZITA
- opatření zaměřená na podporu ekosystémových funkcí, na podporu vzácných a ohrožených druhů a zachování vzácných a ekologicky cenných biologických stanovišť a lokalit
- Termín realizace do 31. 10. 2029 (víceleté projekty)
- **Obnovní management, není dosaženo cílového stavu**

*AOPK ČR

*SFŽP ČR



SPECIFICKÝ CÍL 1.6

Opatření:

- 1.6.1 Podpora přírodních stanovišť a druhů a péče o nejcenější části přírody a krajiny
- 1.6.2 Zprůchodnění migračních překážek pro živočichy
- 1.6.3 Modernizace a rozvoj záchranných stanic a záchranných center CITES pro ohrožené druhy živočichů



OPATŘENÍ 1.6.1 PODPORA PŘÍRODNÍCH STANOVISŤ A DRUHŮ A PÉČE O NEJCENNĚJŠÍ ČÁSTI PŘÍRODY A KRAJINY

Aktivita 1.6.1.1. Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů

Aktivita 1.6.1.2. Péče o chráněná území (přírodní dědictví)

Aktivita 1.6.1.3. Omezení šíření invazních nepůvodních a expanzivních druhů

Aktivita 1.6.1.4. Monitoring ekosystémů, stanovišť a druhů, sběr podkladů, zpracování koncepčních dokumentů pro péči o chráněná území, zajištění územní ochrany chráněných území (přírodního dědictví)

Nově od 5.5. 2025 možno v rámci ZMV hradit pruhové značení a informační tabule o nově vyhlášených CHU

Aktivita 1.6.1.5. Návštěvnická infrastruktura sloužící k usměrnění návštěvníků v chráněných územích a zvýšení povědomí o problematice ochrany přírody

(Budování návštěvnických a informačních středisek ochrany přírody pro velkoplošná zvláště chráněná území)



AKTIVITA 1.6.1.1. PÉČE O PŘÍRODNÍ STANOVISŤE A DRUHY, OPATŘENÍ NA PODPORU OHROŽENÝCH DRUHŮ

- Projekt je zaměřen na managementová opatření realizovaná za účelem péče, včetně tvorby či obnovy přírodních stanovišť či stanovišť ohrožených druhů a na preventivní opatření realizovaná za účelem ochrany hospodářských zvířat a zmírňování přímých škod působených vybranými zvláště chráněnými druhy na chovech hospodářských zvířat, vodních dílech apod.



AKTIVITA 1.6.1.1 – PODPOROVANÁ OPATŘENÍ

Podaktivita 1.6.1.1.1 Péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů

- **péče o nelesní stanoviště** (např. travinné ekosystémy, vřesoviště apod.),
- **péče o lesní stanoviště**,
- **péče o vodní a mokřadní biotopy** vázané na tůně, rašeliniště, prameniště, vodní toky a jejich nivy (revitalizace a renaturace), MVN a další mokřady,
- **péče o biotopy ohrožených druhů** vázaných na dřeviny rostoucí mimo les, včetně jejich obnovy (výsadby dřevin),
- **ostatní specifická opatření** směřující ke zlepšení ohrožených přírodních stanovišť a druhů (narušení a stržení drnu, pojezdy těžkou technikou,...)
- Od 5.5.2025 projekty zaměřené i na **snížení mortality ZCHD** (migrační bariéry pro obojživelníky)



AKTIVITA 1.6.1.1 – PODPOROVANÁ OPATŘENÍ

Podaktivita 1.6.1.1.2 Předcházení, minimalizace a náprava škod způsobených vybranými zvláště chráněnými druhy živočichů

- preventivní opatření na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem (**vlk, medvěd, rys**), **subjekty činné v odvětví zemědělské prvovýroby**
- **preventivní opatření a náprava škod způsobených bobrem evropským,**
- Od 5.5. 2025 možno hradit v rámci ZMV škody způsobené bobrem evropským v případě zřízení ochrany dřevin
- **preventivní opatření na ochranu drůbeže před jestřábem.**



AKTIVITA 1.6.1.1 – VÝŠE PODPORY

Příjemci „neomezeně“

Minimální způsobilé přímé realizační výdaje 250 000,- Kč (bez DPH)

- u podaktivity na předcházení, minimalizaci a nápravu škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů 50 000,- Kč (bez DPH)

Míra podpory **100%**

- projekty výstavba a komplexní (zásadní) rekonstrukce malých vodních nádrží, odbahnění vodních nádrží v biocentru ÚSES **70%**



AKTIVITA 1.6.1.1 – KRITÉRIA PŘIJATELNOSTI

- Projekt je vhodně navržen s ohledem na vyskytující se druhy a biotopy, zejména z hlediska použité technologie a z hlediska použitého způsobu, délky a intenzity pastvy a druhu pasených zvířat vzhledem k načasování seče/pastvy.
- Projekt využívá pouze geograficky původní druhy dřevin vhodné pro dané stanoviště s výjimkou obnovy stávajících alejí stejného druhu a výsadeb ovocných dřevin a jejich odrůd vyjmenovaných ve standardu SPPK C02 003 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině
- Pozemky navržené pro realizaci projektu jsou volně přístupné bez poplatků či fyzických překážek omezujících průchod krajinou a nebrání migraci živočichů s výjimkou stávajících oplocení obor, lesnických oplocenek nebo pastevních ohrad.
- U opatření navržených na dřevině/dřevinách nejde primárně o opatření k zajištění provozní bezpečnosti.



AKTIVITA 1.6.1.1 – ZPŮSOBILÉ VÝDAJE

- péče o nelesní, lesní stanoviště – obnovní seč a pastva, kácení nevhodných dřevin
- úprava bezlesí ve prospěch konkrétních jedinců druhů (obsekávání, ruční rozvolňování vegetace apod.)
- narušení a strhávání drnu
- likvidace invazních a dalších nepůvodních druhů rostlin v rámci podporovaných aktivit, následné zajištění opatření proti jejich opětovnému rozšíření
- nezbytné záchranné transfery zvláště chráněných či ohrožených druhů po nezbytně nutnou dobu realizace opatření v původním biotopu
- výsadba dřevin a na dokončovací a rozvojovou péči nejdéle po dobu 3 let od ukončení realizace výsadeb
- arboristické řezy stromů, které přispívají k udržení biotopů cílových druhů



AKTIVITA 1.6.1.1 – ZPŮSOBILÉ VÝDAJE

- odtěžení sedimentu včetně jeho vyvezení a uložení,
- nezbytné rekonstrukce stavebních objektů,
- obnovu vodního režimu rašelinišť a pramenišť (hrázkování odvodňovacích stružek apod.)
- Záchranné odchovy, záchranné pěstování, reintrodukce a podobné činnosti aktivní manipulace s jedinci ZCHD pouze vyplývající ze záchranných programů, programů péče přijatých MŽP a regionálních akčních plánů přijatých AOPK ČR



AKTIVITA 1.6.1.2 PÉČE O CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ (PŘÍRODNÍ DĚDICTVÍ)

- Cílem projektu je prostřednictvím péče o předměty ochrany chráněných území, především tvorbou a obnovou přírodních stanovišť a stanovišť druhů, přispět k posílení biologické rozmanitosti, zastavení úbytku přírodních stanovišť a druhů a zlepšení stavu předmětů ochrany chráněných území.
- Projekt je zaměřen na managementová opatření (např. výřez náletu, kácení dřevin, kosení luk, pastvu, tvorbu tůní a mokřadů) a další speciální opatření v chráněných územích, která přispějí k zachování či zlepšení stavu předmětů ochrany



AKTIVITA 1.6.1.2 – PODPOROVANÁ OPATŘENÍ

- **péče o nelesní stanoviště** (např. travinné ekosystémy, vřesoviště, rákosiny apod.),
- **péče o lesní stanoviště**,
- **péče o vodní a mokřadní biotopy** vázané na tůň, rašeliniště, prameniště, vodní toky a jejich nivy (revitalizace a renaturace), MVN (které neslouží k chovu ryb nebo slouží jenom k takovému chovu ryb, který neoslabí její ekologické funkce) a další mokřady,
- **péče o předměty ochrany vázané na dřeviny rostoucí mimo les**, včetně jejich obnovy (výsadby dřevin),
- ostatní **specifická opatření** směřující ke zlepšení stavu přírodních stanovišť a ohrožených druhů, které jsou předměty ochrany chráněných území (narušení a stržení drnu, pojezdy těžkou technikou,...)
- Od 5.5.2025 projekty zaměřené i na **snížení mortality ZCHD** (migrační bariéry pro obojživelníky)



AKTIVITA 1.6.1.2 – VÝŠE PODPORY

Příjemci „neomezeně“

Minimální způsobilé přímé realizační výdaje

250 000,- Kč (bez DPH)

Míra podpory **100%**

- projekty výstavba a komplexní (zásadní) rekonstrukce malých vodních nádrží, odbahnění vodních nádrží v CHÚ **85%**



AKTIVITA 1.6.1.2 – KRITÉRIA PŘIJATELNOSTI

- Projekt je realizován v chráněném území (NP, CHKO, PR, PP, NPR, NPP a území soustavy Natura 2000), nebo jeho ochranném pásmu
- Projekt **je v souladu** s plánem péče a souhrnem doporučených opatření
- Projekt je vhodně navržen s ohledem na vyskytující se druhy a biotopy, zejména z hlediska použité technologie a z hlediska použitého způsobu, délky a intenzity pastvy a druhu pasených zvířat vzhledem k načasování seče/pastvy
- Projekt je v souladu se standardy
- Pokud projekt obsahuje výsadbu, pak pouze stanovištně původních druhů listnáčů nebo jedle vhodné provenience
- Projekt využívá pouze geograficky původní druhy dřevin vhodné pro dané stanoviště s výjimkou obnovy stávajících alejí stejného druhu a výsadeb ovocných dřevin a jejich odrůd vyjmenovaných ve standardu SPPK C02 003 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině
- Ošetření dřeviny v rámci projektu vede primárně ke zlepšení její vitality nebo udržení či zlepšení předmětů ochrany, ošetření pro zajištění provozní bezpečnosti může být zahrnuto pouze jako součást opatření v odůvodněných případech



AKTIVITA 1.6.1.2 – ZPŮSOBILÉ VÝDAJE

- péče o nelesní, lesní stanoviště – obnovní seč a pastva, kácení nevhodných dřevin!!,
- úprava bezlesí ve prospěch konkrétních jedinců druhů (obsekávání, ruční rozvolňování vegetace apod.)
- narušení a strhávání drnu
- likvidace invazních a dalších nepůvodních druhů rostlin v rámci podporovaných aktivit, následné zajištění opatření proti jejich opětovnému rozšíření
- nezbytné záchranné transfery zvláště chráněných či ohrožených druhů po nezbytně nutnou dobu realizace opatření v původním biotopu
- výsadba dřevin a na dokončovací a rozvojovou péči nejdéle po dobu 3 let od ukončení realizace výsadeb
- arboristické řezy stromů, které přispívají k udržení biotopů cílových druhů



AKTIVITA 1.6.1.2 – ZPŮSOBILÉ VÝDAJE

- odtěžení sedimentu včetně jeho vyvezení a uložení,
- nezbytné rekonstrukce stavebních objektů,
- obnovu vodního režimu rašelinišť a pramenišť (hrázkování odvodňovacích stružek apod.)



AKTIVITA 1.6.1.3 OMEZENÍ ŠÍŘENÍ INVAZNÍCH NEPŮVODNÍCH A EXPANZIVNÍCH DRUHŮ

- likvidace **invazních druhů z Unijního seznamu** dle zásad regulace, viz <https://invaznidruhy.nature.cz/unijni-seznam/druhy/>,
(např. bolševník velkolepý, klejicha hedvábná, netýkavka žláznatá, pajasan žláznatý, ondatra pižmová, nutrie říční, mýval severní, psík mývalovitý)
- likvidace invazních druhů pro dané území, u nichž byla **orgánem ochrany přírody** stanovena opatření k jejich regulaci podle § 5 odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
- likvidace **vybraných invazních a expanzivních druhů**
(Seznam vybraných invazních druhů):
ambrozie peřenolistá, křídlatky, jmelí bílé pravé, střemcha pozdní, norek americký, karas stříbřitý, k. gibuna, sumeček americký



AKTIVITA 1.6.1.3 – VÝŠE PODPORY

Příjemci „neomezeně“

Minimální způsobilé přímé realizační výdaje

250 000,- Kč (bez DPH)

Míra podpory **100%**

Jmelí **80 %**



AKTIVITA 1.6.1.3 – KRITÉRIA PŘIJATELNOSTI

- Projekt je zaměřen na invazní druh z Unijního seznamu, nebo na vybraný druh ze seznamu invazních druhů, nebo na expanzivní druh jmelí bílé pravé
- Projekt vhodně využívá potenciál území k obnovení biotopů po odstranění invazních druhů (po skončení projektu by neměla být pouze uvolněná ekologická nika pro jiný invazní druh)
- Jde o projekt v rámci uceleného území (např. povodí), kdy je pravděpodobné, že jeho realizací budou zlikvidovány (omezeny) dané druhy na vymezeném území. Projekt není realizován např. v blízkosti zdrojových populací invazních druhů, které by zůstaly nelikvidovány.
- Ošetření dřeviny v rámci projektu zaměřeného na likvidaci jmelí vede primárně ke zlepšení její vitality, nejedná se o ošetření pro zajištění provozní bezpečnosti.
- Projekt nepřipouští poškozování cenných přírodních a přírodě blízkých ploch biotopů, vyjma zásahů nezbytně nutných pro realizaci projektu, např. jsou použity schválené a certifikované pesticidy.
- Metody odlovu a zacházení s odchycenými živočichy je v souladu s platnými právními předpisy.



AKTIVITA 1.6.1.3 – ZPŮSOBILÉ VÝDAJE

- Odstranění či odchyt a likvidaci invazních druhů v souladu s platnými předpisy), následné zajištění opatření k obnově stanovišť (vč. nové výsadby dřevin) a opatření proti opětovnému rozšíření regulovaných druhů
- Omezení nadměrného šíření jmelí bílého kácením nebo ošetřením napadených dřevin dle rozsahu napadení a zdravotního stavu napadeného stromu



OPATŘENÍ 1.6.1 SPECIFICKÉ PŘÍLOHY

U projektů péče o travinné ekosystémy, vřesoviště a rákosiny

- Projektová dokumentace musí jednoznačně specifikovat, **jak bude naloženo** s posečenou a shrabanou travní **biomasou**, případně dřevní biomasou.
- Biologické posouzení + projektová dokumentace:
 - Stav lokality
 - Fotodokumentace
 - Popis opatření
 - Cíle projektu
 - Negativní vlivy



OPATŘENÍ 1.6.1 VÝSTUPY PROJEKTU

- Změna rozhodnutí (před koncem dané etapy projektu)
- Žádost o platbu (31.10.)
- Zpráva o realizaci:
- Fotodokumentace opatření
- Publicita (grafický manuál)
- Zpráva o udržitelnosti



OPATŘENÍ 1.6.1 UDRŽITELNOST

- Doba udržitelnosti u nestavebních opatření 5 let (u stavebních 10 let)
- Sečení: Na lokalitě se nachází bezlesí (druhy+biotop) bez náletových dřevin, jež bylo cílem realizace opatření; na lokalitě nejsou vyježděné koleje od techniky a ponechaná posečená biomasa
- Pastva: Na lokalitě se nachází bezlesí (druhy+biotop) bez náletových dřevin, jež bylo cílem realizace opatření; cíle opatření je splněn při správném průběhu pastvy (umístění napajedla a krmeliště, poškození travního drnu nad únosnou míru, množství nedopasků apod.)
- Odstranění nevhodných dřevin: Opatřením došlo k obnovení bezlesí; na lokalitě se nenachází náletové dřeviny
- Invazní druhy: Cíl projektu je splněn v případě, že se na lokalitě nenachází žádné invazní rostliny odstraňovaného druhu, a to jak rostliny živé (stojící), tak ani rostliny zlikvidované (např. hromady stonků a dalších rostlinných částí); lokalita je zajištěna proti případné další invazi (např. pokrytí stabilním vegetačním krytem)
- Na lokalitě je výskyt invazních živočichů zcela potlačen případně omezen na míru, jež neohrožuje původní ekosystém





**DĚKUJEME
ZA VAŠI POZORNOST**

